

Durf opnieuw te beginnen!

Dit voorjaar viert hij zijn 12,5 jarig priesterjubileum in de Emmaus-parochie van de Tilburgse wijk Reeshof. Voor pastoor Peter Koen is het elke dag weer de vraag: wat doet de Heer in mijn parochie en hoe kan ik Hem daar zo goed mogelijk mee dienen? Elke week ziet hij nieuwe mensen in zijn kerk, met name jongeren en jonge gezinnen zetten er de voet over de drempel. Pastoor Koen woont en werkt in een parochie die prioriteit geeft aan missionair pastoraat. Iets wat hem enorm inspireert.

Kerk van de Reeshof, in Tilburg.

'Actief en missionair'

Koen werd in 2013 tot priester gewijd. Daarna was hij kapelaan in Geldrop en Tilburg-centrum. Koen: "In Geldrop en Tilburg-centrum was het meer het klassieke werk. Hier in de Emmaus-parochie hebben we geen pastoraatsgroepen, maar wel diverse taken. Onze daadwerkelijke parochie telt zo'n 300 mensen, maar het aantal mensen dat je hier regelmatig ziet, zijn er honderd. Nieuwkomers vallen dus direct op. Het is dus een relatief kleine groep, maar die is wel actief én missionair. Het is de kunst in een parochie die echt missionair wil zijn om deze mensen ook daadwerkelijk in hun kracht te zetten voor het geloof."

Ondersteuning

De Emmaus-parochie krijgt ondersteuning bij het weer opnieuw een missionaire kerk worden. Koen: "Die steun komt van de instantie of beweging 'Missionaire parochie', waar o.a. het Centrum voor Parochiespiritualiteit (CPS) uit Nijmegen partner van is. Dat geldt ook voor Ferdinand van Degenfeld, van Divine Renovation. Hij is de afgelopen maanden bijna maandelijks bij ons leiderschapsteam geweest en zal ons nu op afstand blijven ondersteunen. Ook vindt er ondersteuning plaats door het bisdom."

Kleine wereldkerk

Pastoor Koen (48) is sinds 2018 werkzaam in de parochie. Koen: "De jaren daarvoor was het al een internationale en diverse parochie aan het worden. Ons koortje, bijvoorbeeld, bestaat inmiddels uit zangers en zangeressen uit Venezuela, Peru, Mexico, El Salvador, Colombia etc. Daarnaast telt onze parochie Afrikanen, Vietnamese families en mensen uit Indonesië, Polen en de Nederlandse Antillen. Wij zijn op een heel natuurlijke manier divers; een soort wereldkerk in het klein. Onze slogan is dan ook: jong, divers en katholiek. Wat er hier gebeurt, is ongekend. Sinds de zomer zijn er van alle kanten jongeren en jonge gezinnen gekomen die vragen om gedoopt te worden en het vormsel te ontvangen. We hebben zelfs een jongerengroep van 18- en 19-jarigen, die naar oma belt met de vraag: 'Oma, waarom kom je niet naar de kerk?' Ik dacht: 'Wow, wat gebeurt hier?'"

Contact zoeken

De laatste jaren is de parochie steeds meer missionair geworden. Koen: "Aanvankelijk waren we als parochie vooral op onszelf gericht. Daarom hebben we contacten gelegd met de mensen in de buurt en met allerlei instanties, zoals de school en de gemeente. Op die manier vergroei je met steeds meer delen van de gemeenschap. De wijkraad was dan ook razend enthousiast vanwege onze voorgenomen deelname aan de kerstmarkt. De deelname was voor ons zelfs helemaal gratis. Ik ben heel benieuwd wat er de komende vijf jaren gaat gebeuren. We krijgen nu veel jonge mensen. Om hen wat wegwijs te maken in ons geloof, denk ik dat een Alpha-cursus wenselijk is."

Inspiratie en uitdaging

Pastoor Koen sleutelt samen met zijn parochianen nog steeds aan de omschrijving van de missie voor zijn

parochie. Koen: "Onze werkdefinitie is: Welkom en ontdek wat Jezus jou te bieden heeft. De Emmaus-parochie in Tilburg-Reeshof is een parochie waar mensen met een diverse achtergrond zich welkom voelen en waar Christus en elkaar ontmoeten centraal staan. Samen ontdekken we hoe geloof ons inspireert en richting geeft aan de uitdagingen van het dagelijks leven. Meer concreet betekent dit dat we proberen om de mensen welkom te heten op het moment dat ze er zijn. Je probeert relevant te zijn, bijvoorbeeld in de predicatie. Bij jongeren merk je dat er veel behoefte bestaat aan zingeving. Die hebben soms indringende dingen meegemaakt en dan willen ze weten, waar de Kerk voor staat."

Informatie aanreiken

Volgens de Tilburgse pastoor veranderen er dingen in een parochie die serieus missionair wil zijn. "Je gaat kijken wat de mensen nodig hebben om vervolgens te bepalen hoe je daar als Kerk een bijdrage aan kunt leveren. Je hebt natuurlijk de actieve gedoopte christenen, maar met de rest moet je ook iets. Daarom staan we bijvoorbeeld ook op de kerstmarkt met laagdrempelige boekjes over katholicisme. Onder jongeren is er veel activiteit op Tik-Tok over de Bijbel. Daar wil je dus informatie over aanreiken. Die jongeren zoeken ook naar een gemeenschap. We moeten ons ervan bewust zijn, dat je niet alleen in de kerk de Heer ontmoet. Vanuit de dingen uit het geloof die je zelf hebt ervaren, probeer je de jongeren dan iets aan te reiken."

Opnieuw beginnen

Missionair kerk zijn, dat wil zeggen prioriteit geven aan missionair pastoraat, is volgens de Reeshof-herder ook opnieuw beginnen. "James Mallon zegt in zijn boek 'Als God renoveert': 'Eerst moeten mensen een plek vinden. Vervolgens gaan ze geloven en dan gaan ze zich er ook naar gedragen.' Het is toch veel mooier als je mensen hebt die zelf iets willen, dan dat ze zeggen: ik moet dat van mijn ouders. Je kunt het geloof heel moralistisch aanvlagen, maar het geloof is iemand in de persoon van Christus. Iemand, die jou gaandeweg

helpt. Het is echt niet zo, dat je al perfect moet zijn, wil je hier over de drempel komen. Je bent als priester immers ook niet perfect."

Kijken en inspelen

In de Emmaus-parochie wordt veel geanalyseerd. Koen: "Daarom vroegen we aan de jeugd: 'Waarom zijn jullie hier nu eigenlijk?' Dan komen er vrij heftige dingen los. Bijvoorbeeld iemand die in een kliniek zat vanwege een eetstoornis of iemand met zelfmoordgedachten. Maar ze hebben ervaren dat de Heer er op de een of andere manier voor hen was toen ze het moeilijk hadden. De Heer heeft de zaak aardig overhoop gehaald in onze parochie. Iedere week zie je nieuwe gezichten. Dat is opvallend in een kleine gemeenschap. Maar nieuwe mensen moet je ook informeren om ze mee te kunnen nemen. Je probeert een beetje te volgen waar de Heer mee bezig is. Eerst kijken wat er aan de hand is en dan pas daarop inspelen."

Ontplooien

De Reeshof-herder hoopt dat er binnen de parochie allerlei kleine gemeenschappen ontstaan, bijvoorbeeld van jongeren of van biddende moeders of vaders. Koen: "Tijdens de aanbidding bid ik daar elke keer voor. Maar het is en blijft het werk van de Heer. Ik denk dat het allerbelangrijkste is, dat je probeert te volgen wat de Heer aan het doen is. En dat je dan gaat kijken hoe kan ik daarin als priester ondersteunen en wat kunnen we daar als parochie in betekenen. Heel belangrijk is ook het vinden van de juiste mensen met de juiste talenten voor de verschillende taken. Die mensen moeten het idee hebben dat ze zich in deze parochie kunnen ontplooien met de talenten die ze van de Heer gekregen hebben. Als iemand vergaderingen veel beter voor kan zitten dan ik, laat die man of vrouw dat dan doen. Dat is voor iedereen beter."

Wens

Pastoor Koen kijkt uit naar 2025. "Ik heb nog nooit mensen gedoopt in de paasnacht en nu heb ik plotseling vier aanmeldingen. Onze bisschop, Mgr. De Korte, heeft laten weten dat hij in onze parochie

het Vormsel komt toedienen. Zelf ben ik in 2025 12,5 jaar priester en de ene na de andere uitdaging komt op onze parochie af. Hoe kunnen we openstaan voor nieuwe mensen? Hoe kunnen we gevonden worden? Er zijn nog veel stappen te zetten, maar de verwondering blijft. Je denkt: wat is hier aan de hand? Hoe kan ik mij hier zo naar schikken dat ik dat proces niet in de weg sta en dat ik die kansen kan benutten. Nu we handen en voeten geven aan missionair pastoraat komen er heel veel mooie

Pastoor Peter Koen:
"Ik dacht: wow, wat gebeurt hier?"

dingen op ons af. We hebben zo lang gedacht: het wordt allemaal minder. Die kerk moet dicht etc. Maar als je zo'n omgekeerde trend ziet ontstaan, is het een appel dat je in de kracht van je priesterschap blijft staan. Het besef dat allerlei ontwikkelingen van de Heer afhangen, maar dat je als parochie en parochieherder wel missionair moet blijven en iets moet doen om alles in goede banen te leiden!"